

Over Dali, spiegeleieren en kuishheid

Het leven van Anne Brylla, van kwekerij Rein en Mark Bulk, bestaat uit planten. Ze geniet van haar werk op deze traditionele, Boskoopse kwekerij en deelt haar enorme plantenkennis graag met de lezers van G&B. Anne aan het woord over een fluffy Deutzia, een robuuste en toch sierlijke Romneya en een luchtige Vitex.

Foto: Alan Gregg

Boven | De bloemen van *Deutzia calycosa* 'Dali' verschijnen in mei.
Rechts | Anne Brylla.

Deutzia calycosa 'Dali'

Ruim drie jaar geleden maakte ik voor het eerst kennis met *Deutzia calycosa* 'Dali'. In de tuin achter de kwekerij hadden we een plekje ingeruimd voor een *Deutzia*. De soort mochten we zelf invullen en dat werd *Deutzia calycosa* 'Dali'. De afzonderlijke bloemen van deze *Deutzia* zijn met hun 1,5 centimeter groter dan die van de gewone soort. Het behaarde blad geeft deze heester een natuurlijke uitstraling en de takken hebben mooie streepjes op de bast. Eigenlijk is het een kunstwerk op zich!

'Dali' groeit mooi bossig, maar hier en daar springt er soms een lange tak uit. Als je dat storend vindt, kun je die afknippen. Doe dat bij voorkeur na de

bloei (in mei), want *Deutzia* bloeit op het eenjarige hout. Laat je de struik z'n gang gaan, dan wordt hij zo'n 1,5 tot 2 meter hoog.

Deze *Deutzia* combineert prachtig met vaste planten. Door de open groeiwijze kun je erdoorheen kijken en komen ook de planten die erachter staan goed tot hun recht. Een siergras als *Miscanthus* is mooi als achtergrond; die heeft ook zo'n luchtige, fluffy uitstraling. Zelf hebben we er *Liriope* (leliegras) in de buurt staan. De mogelijkheden zijn eigenlijk eindeloos. Ik zou er alleen wel planten omheen zetten die niet hoger worden dan 50 centimeter, anders zie je de mooie bloemen aan de onderkant van de struik niet goed.

Foto: MMGI/Marianne Majerus

Dali is een stad aan een meer in Yunnan in China. Dat is het land van herkomst van deze struik, waar hij groeit in schaduwrijke bossen, op humusrijke grond. In onze tuin staat de struik in de volle zon en toch heeft hij het daar prima naar z'n zin. Maar er staat ook een exemplaar in de halfschaduw en die bloeit net zo rijk. Zorg in ieder geval dat de plant niet te droog staat. Ook al te arme of te zware grond wordt niet op prijs gesteld. Laat het blad in het najaar vooral liggen om het humusgehalte van de grond op peil te houden of te verhogen. Verder heeft 'Dali' weinig aandacht en verzorging nodig.

Romneya coulteri

Mijn allereerste klus op onze kwekerij - waar ik in 2011 stage liep - was het oppotten van heel veel plantjes van *Romneya coulteri*. Toen de moederplant een paar maanden later in bloei stond, wist ik niet wat ik zag! De bloemen van deze *Romneya* zijn enorm opvallend; stralend wit met een geel hart van meeldraden. Net spiegeleieren en ook echt zo groot! En hij bloeit lekker lang, met de hoofdbloei in juli, augustus en september. De bloemen verschijnen elk jaar, maar mijn ervaring is dat de bloei het ene jaar wat minder is en het jaar erop weer uitbundiger. Dat patroon herhaalt zich steeds. Het leuke van de bloemen is dat er heel veel insecten op afkomen. En als je je neus erin stopt, ruik je een heerlijk lichtzoete geur.

Het blad is opvallend grijsblauw en het heestertje wordt een goede meter hoog. Je kunt aan de bloemen

- en aan de knoppen - zien dat hij behoort tot de familie van de Papaveraceae. Veel papavers hebben zachtpaarse tinten en combineren mooi met *Romneya*. Een andere mooie combinatieplant is *Desmodium canadense*, een sterke, prairieachtige vaste plant. Hij wordt ongeveer even hoog en heeft purperroze bloemen en peulen. Je kunt er ook nog een *Perovskia atriplicifolia* 'Blue Spire' (reuzenlavendel) tussenin zetten. Die past er qua sfeer heel mooi bij: een beetje wild en toch elegant. Het is belangrijk dat *Romneya* op de goede plaats staat: droog, zonnig en in arme grond. Oorspronkelijk komt hij uit woestijngebieden in het zuiden van Californië. Zelfs onder een dak, helemaal zonder water, doet de plant het nog ♡

Boven | *Romneya coulteri* houdt van zon en arme grond.

Onder | De bloemen hebben het formaat van een spiegelei.

Foto: Pete Veilleux

Foto: MIMGI/Marianne Majerus

goed. Als de grond te rijk is aan voedingsstoffen, bloeit hij niet. Ook in een pot bloeit hij niet goed. De wortels van *Romneya* houden van koel. Je kunt er stenen omheen leggen of plant hem bij een heestertje. Op onze kwekerij staat hij naast een betonnen pad waar de wortels onder groeien. Hij maakt ondergrondse uitlopers: ineens zie je een scheut op een andere plek opkomen. Die kun je gewoon afsteken als je *Romneya* op één plek wilt houden. Maar als je tuin zich ervoor leent, kun je de plant ook z'n gang laten gaan. *Romneya* verhout gedeeltelijk; een deel van de takken sterft af. Snoei de verhoutte takken in het voorjaar terug, dat is mooier. De plant wordt dan weer sappig en bossig. Het is een sterk, robuust maar toch elegant heestertje. Als je een stuk grond op een zonnige plek in de tuin hebt waar niets groeit, probeer daar dan eens een *Romneya*!

***Vitex agnus-castus* 'Silver Spire'**

Vitex, die ook wel monnikspeper of kuisheidsstruik wordt genoemd, leerde ik kennen toen ik in een tuincentrum in Denemarken werkte. Ik vond hem geweldig. Het is een bloeirijke en luchtige plant en de bladeren hebben een heerlijke geur. De bloemen zijn lichtblauw. In onze eigen tuin groeit de cultivar 'Silver Spire', die wit bloeit. Je hebt ook *Vitex agnus-castus* f. *latifolia*, die over het algemeen groter wordt en grotere, glanzend donkergroene bladeren en bijna blauwe bloemen heeft, en *Vitex negundo* var. *cannabifolia*, die net als cannabis mooi gezaagd blad heeft. Eigenlijk vind ik ze allemaal even mooi, ook in combinatie met elkaar. Leuk is ook dat ze insecten lokken, waaronder veel vlinders.

'Silver Spire' wordt zo'n 1,5 meter hoog, *Vitex agnus-castus* f. *latifolia* ongeveer 2 meter. Maar je kunt altijd goed door de plant heen kijken. Ze zijn heel luchtig en open en de groei is 'netjes', er springen geen takken uit, zoals bij *Deutzia calycosa* 'Dali'.

Vitex werd in kloosters gebruikt om het libido van de monniken te onderdrukken, vandaar de Nederlandse namen. De struik is afkomstig uit Centraal-Azië en de gebieden rond de Middellandse Zee. Hij staat graag in de volle zon en een beetje droog. Bij ons op de kwekerij staat hij trouwens wat donkerder en in vrij vochtige grond, maar hij doet het er desondanks prima. Qua winterhardheid is *Vitex* een grensgeval. Wordt het -12 °C of meer, dan moet je hem afdekken. De afgelopen zachte winters hebben we dat niet gedaan, en hij kwam elk jaar terug met een rijke bloei. Op de kwekerij hebben we een paar soorten voor een donkergroene muur staan. Tegen zo'n donkere achtergrond steken de bloemen - die boven de bladeren lijken te zweven - fraai af.

Voor mooie combinaties kun je kiezen voor planten met kleine bloemetjes, zoals de roze *Gypsophila* 'Rosenschleier' (gipskruid), de intens blauwe *Eryngium planum* (kruisdistel) en *Dictamnus alba* (vuurwerkplant). Of ga voor planten met grovere bloemen, zoals *Rudbeckia* (zonnehoed), *Chelone* (schildpadbloem) of *Echinacea*. Dan gebruik je *Vitex* als opvulling en weven ze mooi door elkaar heen. De 'gewone' *Vitex agnus-castus* is makkelijker verkrijgbaar dan cultivars of de andere soorten, maar wij hebben 'Silver Spire' meestal wel op de kwekerij staan. ✱

Tekst Hester van Gent

Boven | Zomers terras met *Vitex*, lavendel, engelwortel en stokroos.

Onder | *Vitex agnus-castus* 'Silver Spire'.

Foto: Alain Delavie